

Zprávy zahraničné

ČECHY.

Po 23. hře mezinárodního šachového turnaje stav hráčů byl tento: Teichmann 17 vyhraných her, Rotlew 15½, Rubinstein, Schlechter, Niemzowitsch po 14½, Marshall 14, Vidmar 13½, Tartakower, Leonhardt po 12½, Alechne 12, Dúras, Spielmann, Perlis, Suetichow po 11, Cohn 10½, Loewenfisch, Chotimirski po 10, Johner, Kostić, Salve po 9½, Burn, Fahrni, Rabinowitsch po 8½, Alapin 8, Chajes, Jaffe po 7½. — K záhadnému zmizení ošetřovatelky z nemocnice vinohradské sdělují se tyto podrobnosti: Komptoirista Václav Aulický seznámil se v nemocnici s ošetřovatelkou Josefou Daňkovou, a ta mu slíbila, že po novém roce, bude-li jí to dovoleno, dobrovolně vystoupí z řádu. Když byl z nemocnice propuštěn, přišel tam hned druhého dne navštívit jednoho svého přítele, který je tam posud ošetřován. Ošetřovatelka se však mezitím svěřila se svou známostí svým přítelkyním a vyměňovala si s nimi dopisy. Pro ni přijímal je jistý zaměstnanec v nemocnici, který je pak tajně odevzdával. Jeden z těchto dopisů, obsahující některé pokyny stran známostí s Aulickým, pohodila ošetřovatelka tak neopatrně, že dostal se do rukou služky, následkem čehož stal se obsah veřejným tajemstvím. To pohnulo Josefu k tomu, že dobrovolně odešla z nemocnice do mateřince pod Petřínem. Neopustila však nemocnici v přestrojení, nýbrž v rouchu fádovém, provázena jednou svojí přítelkyní. Aulický mu, který byl právě toho dne v nemocnici, neznámila se ani slovem o svých úmyslech; na jeho otázku, kam se ubírá, odpověděla, že přijde hned, jelikož nechtěla s ním vyjít z nemocnice společně. Aulický marně čekal na ni do 4 hodin. Když se pak dověděl, co se stalo, odešel do kláštera pod Petřín, a žádal za propuštění sestry Josefy. Žádost jeho byla však odmítnuta a komptoirista pak předseden na policejní komisařství. — Dr. František hrabě Luetzow, od jehož přednášek příštího února právem tolik se slibuje, stráví tentokrát až do počátku provincie na zámku Zampachu v Čechách, aby mohl v klidu přivítat si své přednášky pro americké univerzity. V min. dnech dlel hrabě Luetzow v Praze, aby byl společněkem londýnského Lord Mayora při jeho návštěvě Prahy. — Ve čtvrtek, dne 7. září, stížena byla obec Velká u Milevska hrůzným požárem, který jen úsilím hasičských sborů byl omezen tak, že nevyhořela celá obec, 75 čísel čtářejí. V ohni zahynulo nesčetné množství dobytka, drůbeže i jedno hřibátko se stalo obětí požáru. Lidské oběti si, bohudík, plameny nevyžádaly, jen silná popálená odnesli si občané při odnášení dražocennějších věcí. Starostovi p. Bendovi shořely veškeré spisy obecní i soukromé hotové peníze. Čtrnáct selských statků a sedm chalup dle předběžného výpočtu se zásobami v ceně do 450,000 K bylo zničeno a pojištění jest jen částečné; na zásoby jen někteří přední rolníci se spoře pojistili. Hašení účastnili se 16 hasičských sborů z okolních obcí, tři vzdálenější posláni domů, poněvadž pro nedostatek vody nebylo možno k vydatnému hašení přistoupiti. Ochranná práce nesla se jen k zachování druhé části obce, což se jednotlivým sborům podařilo.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Poprvé v 62 letech prohlášeno bylo ve Vídni dne 19. září odpole dne stanné právo, když totiž odpole dne došlo k novým výtržnostem proti drahotě potravin. Zdálo se po první bouři, že nastal klid a město se zdálo býti tak klidným, že mnoho vojska bylo odvoláno z náměstí a mnozí vojáci posláni byli zpět do kasáren, když tu pojednou vypukly zase výtržnosti, jež nikterak nebyly očekávány. Mužové i ženy s prapory pochodovali po ulicích, zpívajíce revoluční píseň a volali, aby snížení byly ceny potravin. Dav brozil demonstracemi před mnohými obchody, však změna jenom na pouhém klidu a k přímému násilí, neboť

posila rychle se dostavila a rozebrala demonstranty. Posádka vídeňská byla seslana několika novými pluky a všechny paláce a veřejné budovy jsou přísně stráženy. Kolem schoenbrunnského paláce na ochranu císařovu postaveno bylo 2,000 vojnů. Po všerejší krvavých bouřích dostavil se opět klid. Počet mrtvých a poraněných během bojů na ulicích a barikádách není stále ještě zjištěn, avšak neúřední zprávy zní v tom smyslu, že šest osob bylo usmrceno a že přes dvě stě osob bylo těžce poraženo. Úřední zprávy vedí jen o jednom mrtvém a 60 těžce poraněných. Policejní úřady vydaly prohlášení, na jejímž základě všechny příbytky ve čtvrti Ottakring, kde došlo ku nejhorším nepokojům, musí být zavřeny o 8. hodině večer a všechny hostince a kavárny o 9. hodině večer. Vádcové sociální demokracie vydali prohlášení, v němž odmítají všelikou zodpovědnost za bouře a prohlašují, že vůdci nepokojů pocházeli z bezuzdných živlů městského obyvatelstva. Dále napomínají vádcové dělníky, aby vzdalovali se dalších nepokojů a věnovali se své práci. — Budapešť, 23. září. Bouře k vůli drahotě mají také na uherskou vládu účinek. Předseda ministerstva, hrabě Khuen-Hedervary, oznámil, že následkem nouze bude dovolen na neurčitou dobu dovoz cizího dobytka a masa. Kdyby nebylo demonstrací, nebylo by dovoleno nic.

RUSKO.

Petrohrad, 21. září. Vyšetřování atentátu na ministerského předsedu Stolypina jest osobně vedeno samotným ministrem spravedlnosti. Již teď nasvědčují různé známky, že jedná se o dalekosáhlé spiknutí, v němž spolumíníky byli různí vysokí úředníci. Výpomocný fidelet policejního departementu Virgin jest ve velkém podezření, že je částečně zodpovědným za vražedný útok na Stolypina. Opatření ku osobní ochraně cara a carevny, jakož i členů ministerstva, během jejich pobytu v Kyjevu, vedla ku sporům mezi řeky jednotlivých departementů. Generální guvernér Trepov žádal všeobecný vrchní dozor nad bezpečnostními opatřeními, avšak policejní fidelet Kurlov nechtěl na to přistoupiti. Trepov podal po té svoji resignaci, která také byla přijata. Po té veškerá bezpečnostní opatření učiněná byla Kurlovem, Virginem, podplukovníkem Kuljabkem, šéfkem tajné policie, nákladem 100,000. Útočník Dimitrij Bogrov byl jimi pozván ku poradě a pak pověřen důvěrnou úlohou, aby strážil ministerského předsedu Stolypina. Jak známo, stal se ze strážce Stolypina vrah. "Novoje Vremja" praví, že jen malý zlomek toho, co zjištěno bylo ministerstvem spravedlnosti, dá se uveřejniti. Vlastenecké důvody dle časopisu toho zbraňují uveřejnění skandálních zločinů praktik ve vyšších úředních kruzích, jež vedly k tomu, že Stolypin stal se obětí atentátu. Časopis praví dále, že útočník byl by málem unikl, kdyby generál Trepov nebyl ihned utvořil silný kordon kolem divadla a tím učinil přítrž činnosti tajné policie. Plukovník Kuljabko marně činil vše možné, aby útočníka dostal do svých rukou. Kdyby se mu to bylo podařilo, bylo by se pramálo dostalo na veřejnost ohledně podrobností vražedného útoku. V Kyjevu bylo ve spojení s atentátem zatčeno 80 mužů a 30 žen. — Od atentátu na ministerského předsedu Stolypina vystěhovalo se z Kyjeva 12,000 židů a útěku podobný exodus trvá dále. — Úřady konají přípravy k tomu, aby Dimitrij Bogrov, jenž odsouzen byl k smrti pro zavraždění ministerského předsedy Stolypina, byl co nejdříve popraven. Poprava vykonána bude tajně. Úřady se totiž domnívají, že rychlá poprava bude působiti v tom směru, že totiž neudají se žádné výtržnosti protizločnické a že lid nebude se matiti na řidech, když pachatel bude co nejdříve potrestán.

ITALIE.

Erupee sopky Etny, jež sdála se uvolňovati, nabyla zase dřívější své síly. Panují obavy, že osm sedláků odřazeno bylo žhavou lávou. Bylo slyšeti, jak vystřelily rány v úmyslu, aby na sebe upo-

zornili, avšak nikdo nemohl se odvážiti přiblížiti se k nim, poněvadž žhavá láva tomu zbraňovala. — Z Říma se oznamuje, že italské loďstvo jest připraveno k válce s Tureckem, v případě, že Porta by se zdráhala svoliti k zřízení italského protektorátu v Tripolisu. Itálie pomýšlí dle těchto zpráv na bombardování Tripolisu a zároveň chce vyslati 20,000 mužů vojska na blokování tureckého pobřeží podél Jaderského moře. Také se bude po případě operovati v Macedonii, Syrii a Arabii. Při tom se pokračuje v pokusech přiměti Turecko po dobrém k splnění italského požadavku. Itálie chce ponechati Tripolis pod sultánovou svrchovaností. Čeč pouze, by tam byl uznán její vliv. Práví se, že Německo a Rakousko tento plán podporují, a že Francie a Itálie jsou ochotny v případě přijetí tohoto požadavku Turecko odškodniti. — Šest lidí bylo usmrceno a 16 zraněno, někteří z nich snad smrtelně při výbuchu v továrně na prách v Montechiaro v Lombardsku.

FRANCIE.

Paříž, 23. září. Na dnešek byla svolána schůze ministerského kabinetu, na které se má pojednávat o francouzsko-německé dohodě v marocké záležitosti. Proslýchá se, že velký postup již učiněn byl ve slovním vyjednávání, jež vedeno jest mezi M. Cambonem a baronem Kiderlerem Waechterem, za poslední dva dny. Úplná dohoda je věci blízké doby.

ŠPANĚLSKO.

Ačkoliv stávky ve většině části španělských měst trvají dále, vláda se domnívá, že rychlým a drastickým opatřením potlačila revoluci v zárodku. Ministerský předseda Canalejas prohlásil, že vzdor prohlášenému stavu obležení vláda bude respektovati právo dělníků na stávku, avšak doloží ihned, že zakročí s největší přísností, jestliže zřízení veřejných podniků vyjdou na stávku bez zákonom předepsaného předchozího oznámení. — Byly vykonány četné domovní prohlídky a veškeré zbraně byly zabaveny. Vězení jsou přeplněna politicky podezřelými lidmi a zatčenými výtržníky. Oznamuje se, že král Alfons se rozhodl, že zůstane v Madridu, pokud

stávku, setkala se s nezdařem. Strojvedoucí drah Midland a Great Western neuposlechli vyzvání k stávce. Do Dublinu přijel irský místodržitel, lord Aberdeen, jenž se snaží spolu se zástupcem obchodní komory, Mitchellem, dočelit se stávkujícími dohodnuti.

CANADA.

Liberální vláda Wilfrida Lauriera utrpěla při posledních volbách zdevastující porážku a s ní též zamýšlená vzájemnostní smlouva se Spojenými Státy. Vítězství konynější krise nebude zažehnána. — Ve stavebním průmyslu zaměstnaní dělníci vyhověli vyzvání ku stávce a zanechali práce. Na stávce této podílili se 30,000 stavebních dělníků. Obyvatelstvo hlavního města jest silnými oddíly vojska udržováno na uzdě. Vláda zaujala příkré stanovisko vůči dělnickým vůdcům, kteří dle jejího náhledu byli revolučními agenty zřikajícími pro propagandu násilí a nepokojů proti státu. Vojsko koná hlídky na ulicích. V celé zemi prováděno jest hromadné zatýkáni všech podezřelých osob. — Jeden prapor vojáků, jenž přibyl do Jativa dne 21. září z Madridu, byl zástupy lidu zasypan deštěm kamení. Vojsko vypálilo salvu z pušek, jež mělo za následek, že jeden z výtržníků na místě umřel a čtyři jiní těžce poraněni. Vojsko po té obsadilo osadu. V Gijonu měla stávka za následek naprosté zastavení práce na všech stranách. Všechny obchody a dílny, vyjímaje plynárny a elektrárny, jsou uzavřeny.

VELKÁ BRITANIE.

Amalgamated Society of Railway Servants zahájila všeobecnou stávku na irských drahách, ale doprava nebyla proto úplně zastavena. Situace na drahách Great Southern a Western se nezměnila. Železniční zřízení v třech nádražích v Belfastu připojili se k stávce. Inuiti se kříví také jinými směry, ale snaha vyvolati národnostní strany je pravá politická lavina. Nejen že byla dosavadní liberální většina 43 hlasů v parlamentě odstraněna, ale konservativci budou míti nyní docela 50 hlasů v parlamentě většiny, což je v kanadském parlamentě největší většina v dějinách. Každá

provincie prohlásila se volbou proti vzájemnostní smlouvě se Spojenými Státy. Nejlépe ještě pochodila vládní strana v některých západních provinciích, kdežto ve východních, hlavně v Ontariu utrpěla zdevastující porážku. — Robertz L. Borden, vůdce konservativní strany, bude příštím předsedou kanadského ministerstva. Porážka liberální vlády znamená, že mezi Spojenými Státy a Kanadou uzavřená úmluva o vzájemnostním obchodu nebude předložena kanadskému parlamentu k potvrzení, a poněvadž konservativci jsou pro "uzavření dveří" proti Spojeným Státům, tu na dlouhou dobu není ani pomýšlení na revizi cel mezi oběma zeměmi. V provincii Ontariu, kde měli liberálové 35 a konservativci 57 poslanců, zvolili liberálové jen 13 kandidátů, ale konservativci 70. Sedm ministrů Laurierovy vlády bylo poraženo.

Zprávy americké.

Aviatik uhořel ve svém létadle.

Clevelandský aviatik Fr. H. Miller uhořel ve svém létadle v Troy, O. Jak se z Dayton sděluje, byv donesen křikem diváků, že se musí vznést do vzduchu ve svém létadle a tím zavítěna byla smrt aviatikova, neboť ve výši 200 stop nad zemí náhle jeho létadlo postříženo bylo ohněm. Neštěstí se událo severně od Dayton na okraji výstavě v Troy a svědky jeho bylo 10,000 diváků a návštěvníků výstav. Když Miller vystoupil, učinil spirálovitý let a chtěl se právě snést k zemi, když bylo viděti, že se mu něco přihodilo na jeho létadle. Bylo viděti, že se aviatik namáhá, aby dostal svůj stroj pod kontrolu, což se mu jen těžce dařilo, neboť náhle bylo viděti, že přestaly vrtule pracovati. Stroj se kolisal a padal dolů a náhle z něho vyrazil slabý plámenek, avšak hned v zápatí vybuchl v létadle motor. Stroj byl následkem výbuchu rozmetán do všech konců, zatím co tělo aviatikovo již jen o mrtvola klesalo rapidně k zemi zároveň s hořící kostrou létadla.

Opět neštěstí na dráze.

Rychlík dráhy Chicago & Northwestern, č. 121, zasáhl na křižovatce trati v obchodní ulici ve Neenah, Wis., senový vůz, obsazený svatebčany počtem třicetijeden, svatebčany se ze svatebního jubilejního veselí z farmy Petra Hausena. Dvanáct osob bylo zabito okamžitě, jedna zemřela za několik hodin a tři z osmi dalších byli zraněni smrtelně. Devět osob vyvázlo bez úrazu.

Panika na bursé.

New Yorkská bursá byla zachváčena divokou panikou následkem toho, že byla rozšířena pověst, že vláda chce ozehnati ocelářský trust na řadu menších odvětví, jestliže se sám nerozejde. Akcie trustu byly majiteli houfně prodávány nejen na bursé v New Yorku, nýbrž i na bursách evropských. Následkem toho nejen jejich, nýbrž i hodnota celé řady spřízněných akcií klesla.

Srážka parníků.

Port Huron, Mich., 22. září. — Při husté mlze na řece St. Clair srazily se parníky "Joliet" a "Henry Phipps". První parník byl při tom tak poškozen, že se potopil. Jeho posádku podařilo se zachrániti.

Vrhnul se před vlak.

Z Clevelandu se oznamuje, že ve státní nemocnici v Newburgu nalézal se již od ledna 4letý Petr Marshall, 1911 Forestdale ave., S. W., jenž trpěl na jakási vnitřní neduh. V posledních týdnech se však nemoe jeho poněkud zlepšila, takže mu bylo dovoleno procházeti se kolem nemocnice. Marshall však se domníval, že jeho nemoe jest vůbec nezhojitelnou a využitkovav své volnosti, vrhl se v úmyslu sebevražedným nedaleko nemocnice před osobní vlak pennsylvánské dráhy a byl na místě usmrcen. Jeho ošetřovatel právě v tom okamžiku našel na jeho lůžku dopis, v němž nešťastník oznamuje své úmysly. Seběhl ihned ke kolejím dráhy, ale právě přišel, když již mrtvola byla vytahována a pod kol lokomotivy.

Chicagská oloupen.

T. H. Hebble z Chicaga ohledal, když se probudil ve spánku vose

vlak dráhy burlingtonské, jedoucím k pacifickému pobřeží, že byl okraden o několik set dollarů na hotovosti, ano i o veškeré šaty, kalhoty nevyjímaje. Oděn toliko vypůjčeným starým kabátem, odebral se do pokoje v La Crosse, Wis., jednomu hotelu a telegrafoval do Chicaga o šaty i o peníze.

Osud péstních zápasníků.

New Yor., 19. září. — Dva zruinovaní zápasníci na pěté, kteří před dvaceti lety byli "národními hrdiny", Martin Costello a Albert Griffo, byli pro tuláctví posláni do pracovny. Costello jest stár 45 roků a Griffo 44 let, ale oba vypadají jako starci a úplně spustli. Žádali soudece, aby je poslal přes zimu do veřejného útulaku, aby byli aspoň na tuto dobu zaopatřeni.

Ústřední zálib.

Obrácené kopí.

Žena (hněvivě k muži, který přišel ráno z hospody): "Teď se chodí domů? Vždyť už je hneďle sedm hodin!"
Muž (ještě hněvivěji): "Tak? A ty se ještě válíš v posteli?"

Kdyby.

Paní Nováčeková: "Zpropadený vrah! Podívejte se, jak mi potřísnil můj nový klobouk!"
Pan Břicháček: "To nic není — ale kdyby tak litaly krávy, to by bylo horší!"

Kdo je nejnezdovolejší?

Konduktér pouliční dráhy. Nabídne dáme ruku a když od ní dostane peníze, nechá ji sedět.

Ve venkovském hostinci.

"Anko, dej do pořádku pokojík vedle sálu, za chvíli začnou se tam neházet voličové ke schůzi."
"A proč ne v sále?"
"Sál už je skoro plný kandidátů poslanectví!"

Nedá se předejít.

Strejček Vávrů: "Kam tak na spěch, kmocháčku?"
Kmocháček: "Inu, víte, že jsem tabule dostal těch 14 dní za tu hloupost, a protože dneska na každé místo se jich epe deset, tak holt spěchám, aby mne tam někdo nepředešel."

Zo školy.

Učitel: "Co je výše než kalže?"
Žák: "Král."
Učitel: "A co je ještě výše než král?"
Žák: "Eso!"

Prorok povětrnosti.

Krásně, a následující změnou předpovědnou bouřkou.
Ty děti
Vnuče: "Prosím tě, babičko, ukáži mi, jak se natahují brba!"
Babička: "Brba! Co je to? — Což pak já vim?"
Vnuče: "Musíš to vidět! Ta tlauk povidal, až natáhne brba, že bude peněz dost."
Nové povolání.
A: "Čím pak se teď živíš?"
B: "Jsem jednatelem pojistovny proti úrazům od kloboučvých heblie a ještě někdy se mi tak dobře nevedlo, jako teď."

PRESIDENT TAFT ZAMÝŠLÍ NAVŠTÍVIT MOUNT RAINIER NA SVÉ CESTĚ ZÁPADEM.

President Taft na své politické cestě Severozápadem hodlá zakusiti radosti turistických výstupem na Mount Rainier, pyšného skalního velikána ve státě Washington, východně od Tacoma, blize ústí Pugetu. Mount Rainier jest o osm tisíc střeševlů vyšší nežli hory sousední a celková jeho výška obnáší 14,365 střeševlů. President Taft nevystoupí až na vrchol, ačkoli výstup jest dost lehký pro muže dobrého fyzického stavu, a během léta skoro denně bývá Mount Rainier nejméně turistou sjezen. President vystoupí pouze k hustému lesku, obklopujícímu úpatí hory a k bodu asi 6,000 střeševlů vysokému, kde jsou nádherné alpské lučiny a květy neobyčejně krásy v překvapující hojnosti. Indiáni nazvali horu "Takhoma", což znamená "Velký Snih", lež oficiálně se jmenuje Rainier na počest admirála Petra Rainiera. Dvanáct hlavních ledovců táhne se dolů podél horského velikána. Jeden z nich je vidět v popředí obrazu a vrolehom byl v pozadí. Rainier je sopočné původu, avšak dlouhý čas byl již nečinný, ačkoli jsou na něm teplá místa, kde snih v zimě táje.